

Skolefravær som grunnlag for rutinemessig melding til barnevernet.

- lovstridig rutine

Av: Liv Irene Nøstvik, sykepleier, Daglig leder NTF

FFOs barnevern- nettverk arbeider for å løse felles utfordringer knyttet til barnevernet.

Et viktig tema som har vært hovedfokus i år er skolens rolle i barnevernssaker, med særlig vekt på praksisen knyttet til fravær som grunnlag for rutinemessige meldinger til barnevernet. Skolenes håndhevelse av fravær som bakgrunn for bekymringsmeldinger oppleves som et stort problem. Flere skoler opererer med et fast antall fraværsdager eller timer som bakgrunn for å sende bekymringsmelding til barnevernet. Det er en utfordring at denne praksisen noen ganger også følges av skolen selv om det er åpenbart at barnets funksjonsvansker er årsaken til fraværet. Det er flere aktører som nå setter fokus på dette, og statsforvaltere har ført tilsyn med hensyn til barnevern og skolens meldeplikt i sine områder.

Statsforvalterne i Agder og Innlandet har gjennomført tilsyn i to kommuner om skolens meldeplikt til barnevernet. Formålet med tilsynet er å kontrollere om kommunen

har en riktig forståelse av reglene om meldeplikt i opplæringsloven. Statsforvalterne velger hvilke tilsyn de skal gjennomføre på grunnlag av tilgjengelig informasjon og etter en risikovurdering av om kommunen oppfyller lovkrav. Bakgrunnen for tilsynet i Agder var henvendelser de i 2020 mottok fra foreldre til elever i flere kommuner som har fortalt om en praksis som de vurderte kunne være lovstridig. Statsforvalteren i Innlandet nevner også henvendelser fra foreldre i sin risikovurdering og bakgrunn for tilsynet.

Statsforvalteren i Agder skriver følgende:

«Flere henvendelser til statsforvalterne og i media tyder på at foreldre opplever at skoler sender bekymringsmeldinger til barnevernet uten å vurdere om opplysningene de sender er omfattet av taushetsplikten. Dette skjer ofte etter at foreldre stiller krav til skolen om elevens skolemiljø eller undervisningstilbud. I noen tilfeller kan det ha oppstått en

konflikt mellom skole og hjem som skolen ønsker hjelp til å løse».

Statsforvalteren i Agder slår fast:

«At en elev har stort fravær fra skolen *kan* ha sammenheng med alvorlig omsorgssvikt eller et av de øvrige vilkårene, men det gir ikke alene, uten andre holdepunkter, «grunn til å tro» at eleven er utsatt for alvorlig omsorgssvikt. *Skolen kan derfor ikke praktisere rutinemessig melding til barnevernet på grunn av stort fravær fra skolen.* Vurdering av årsaken til fraværet må også spille inn. Skolen må derfor i tillegg ha holdepunkter som tilsier at det er en risiko for at det kan forekomme alvorlig omsorgssvikt».

Videre påpekes at:

«Dersom barneverntjenesten skal sette i verk hjelpetiltak, skal disse i hovedsak rettes mot barnet og familien og være begrunnet i omsorgssituasjonen i hjemmet. Når skolen har en bekymring basert på barnets atferd i det sosiale i skolen, eller at barnet ikke vil på skolen, har skolen plikt til å vurdere både andre hjelpeinstanser og egen virksomhet. Velges melding til barnevernet, kan fokus feilaktig bli rettet mot hjemmet og bort fra mulige tiltak i skolen ved hjelp av andre faginstanser».

Statsforvalteren i Innlandet slår også fast at melding til barneverntjenesten ikke skal

sendes rutinemessig eller som ledd i eksempelvis en fraværsrutine, hvor melding sendes nær sagt automatisk fordi elevens fravær overstiger en gitt prosent.

Viktig å klage!

Tilsynene i Agder og Innlandet viser at det nytter å klage. Begge statsforvalterne henviser til foreldre som har klaget. Dersom dere har opplevd eller opplever en slik praksis som beskrives her er det viktig at dere melder fra om dette. Om skolen har melding til barnevernet som ledd i en fraværsrutine, er dette lovstridig. Om du arbeider på en skole som har en slik rutine er det også viktig at du melder fra.

FFOs nettverk

Om du vil lese mer om FFOs barnevernnettverk finner du informasjon på **www.ffe.no**. Der kan du også lese om andre nettverk NTF bidrar i.

Kilder:

Statsforvalteren i Agder. Tilsynsrapport- vedtak. *Felles tilsyn om skolens meldeplikt til barnevernet og barnevernets tilbakemeldinger til offentlige meldere - Kvinesdal kommune*. 2021.

Statsforvalteren i Innlandet. Foreløpig tilsynsrapport. *Skolens meldeplikt til barneverntjenesten - Øyer kommune*. 2021
